

Анотація вибіркової дисципліни «Медіалінгвістика»

Метою дисципліни «Медіалінгвістика» є знайомство з однією з новітніх галузей лінгвістичного знання, націленої на комплексне вивчення сучасного медіатексту й медіадискурсу.

Завдання: аналіз медійного тексту у лінгвостилістичному аспекті; оволодіння технікою комплексної правки медійного тексту; уміння робити коректорську правку різних типів і жанрів медійних текстів; аналіз різного типу мовленнєвих помилок в усному й писемному медійному тексті (лексичних, морфологічних та синтаксичних); набуття навичок професійно працювати з медійним текстом, оброблювати і підбирати довідково-інформаційний матеріал.

Набуті компетентності:

- здатність визначати основні характеристики масової комунікації як специфічної сфери функціонування мови мас-медіа та медіатексту;
- здатність аналізувати функціонально-стилістичний і комунікативно-прагматичний ресурс сучасної медіакомунікації;
- здатність визначати специфіку медіатексту та його основних різновидів, зокрема PR, рекламного та журналістського медіатексту на різних носіях;
- здатність оцінювати стилістичний ресурс мовних одиниць різних рівнів у жанрових модифікаціях мас-медіа;
- здатність характеризувати особливості різних контекстів і текстів із погляду норм літературної мови;
- здатність визначати критерії коригування та здійснювати загальну редакцію авторських текстів у мас-медіа.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет систем та засобів масової комунікації
Кафедра видавничої справи та міжкультурної комунікації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
систем і засобів масової комунікації
проф. Демченко В. Д.

_____ 2017 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Медіалінгвістика

Дніпро–2017

Медіалінгвістика. Програма навчальної дисципліни. – ДНУ, 2017.

Розробник: Л. О. Губа, кандидат філологічних наук, доцент кафедри видавничої справи та міжкультурної комунікації ДНУ ім. О. Гончара

Рецензенти: Н. В. Підмогильна доктор філологічних наук, професор кафедри видавничої справи та міжкультурної комунікації ДНУ ім. О. Гончара;

Н.І. Іванова, філологічних наук, доцент кафедри видавничої справи та міжкультурної комунікації ДНУ ім. О. Гончара.

Затверджено вченою радою факультету систем і засобів масової комунікації.

Протокол №__11__ від «_22_»__06__ 2017 р.

© ДНУ ім. О. Гончара, 2017

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАЛІНГВІСТИКА»

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0303 – Журналістика та інформація (шифр і назва)	<u>(за вибором)</u>	
	Напрямок підготовки 6.030303 – Видавнича справа та редагування (шифр і назва)		
Модуль – 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 108		7-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		18 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Лабораторні	
		- год.	год.
		Самостійна робота	
72 год.	год.		
У тому числі індивідуальні завдання: види, години			
Вид контролю: кмр, залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання -

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Медіалінгвістика» є знайомство з однією з новітніх галузей лінгвістичного знання, націленої на комплексне вивчення сучасного медіатексту й медіадискурсу.

Завдання: аналіз медійного тексту у лінгвостилістичному аспекті; оволодіння технікою комплексної правки медійного тексту; уміння робити коректорську правку різних типів і жанрів медійних текстів; аналіз різного типу мовленнєвих помилок в усному й писемному медійному тексті (лексичних, морфологічних та синтаксичних); набуття навичок професійно працювати з медійним текстом, оброблювати і підбирати довідково-інформаційний матеріал.

Набуті компетентності:

- здатність визначати основні характеристики масової комунікації як специфічної сфери функціонування мови мас-медіа та медіатексту;
- здатність аналізувати функціонально-стилістичний і комунікативно-прагматичний ресурс сучасної медіакомунікації;
- здатність визначати специфіку медіатексту та його основних різновидів, зокрема PR, рекламного та журналістського медіатексту на різних носіях;
- здатність оцінювати стилістичний ресурс мовних одиниць різних рівнів у жанрових модифікаціях мас-медіа;
- здатність характеризувати особливості різних контекстів і текстів із погляду норм літературної мови;
- здатність визначати критерії коригування та здійснювати загальну редакцію авторських текстів у мас-медіа.

2. Програма навчальної дисципліни Семестр 7

Змістовий модуль 1. Мова ЗМІ як найважливіший засіб впливу на суспільну свідомість.

Тема 1. Медіалінгвістика як наука

Тема 2. Медіатекст як ключове поняття медіалінгвістики.

Тема 3. Лінгвістична складова у різних видах ЗМІ

Тема 4. Медіалінгвістичні технології впливу в різних функціонально-жанрових типах медіатекстах.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього го	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Мова ЗМІ як найважливіший засіб впливу на суспільну свідомість.													
Тема 1. Медіалінгвістика як наука	28	2	2			12							
Тема 2. Види медіатексту та особливості їх функціонування у сучасному медіапросторі	52	6	6			20							
Тема 3. Лінгвістична складова у різних видах ЗМІ.	52	6	6			20							
Тема 4. Медіалінгвістичні технології впливу в різних функціонально-жанрових типах медіатекстах: новини, аналітика, публіцистика, реклама	48	4	4			20							
Разом за змістовим модулем 1	108	18	18			72							
Усього годин	108	18	18			72							
ІНДЗ													
Усього годин	108	18	18			72							

Завдання для самостійної роботи

1. Укладання термінологічного словника з курсу «Медіалінгвістичні технології».
2. Складання розгорнутого конспекту тем:
«Медіатекст з точки зору семіотики: складові аналізу»

- «Текст ЗМІ з точки зору когнітивістики: складові аналізу»
 - «Текст ЗМІ у психолінгвістичному аспекті: складові аналізу»
 - «Лінгвопрагматичний аналіз медіатексту»
 - «Медіатекст у соціологічному аспекті: складові аналізу»
 - «Герменевтичний аналіз тексту ЗМІ»
3. Медіалінгвістичні особливості різних функціонально-жанрових типів медіатекстів: новини (аналіз статті за вибором студента)
 4. Медіалінгвістичні особливості різних функціонально-жанрових типів медіатекстів : аналітика (аналіз статті за вибором студента)
 5. Медіалінгвістичні особливості різних функціонально-жанрових типів медіатекстів : публіцистика (аналіз статті за вибором студента)
 6. Медіалінгвістичні особливості різних функціонально-жанрових типів медіатекстів: реклама (аналіз статті за вибором студента)

Методи навчання

Лекції, практичні заняття, поточні консультації, індивідуальні заняття.

Методи контролю

Форми поточного контролю – відповіді на практичних заняттях, контроль виконання завдань із самостійної роботи. Форма підсумкового контролю -контрольна модульна робота, залік.

Рекомендована література

Базова

1. Лінгвістика впливу : [Монографія] / В.В. Різун, Н.Ф. Непийвода, В.М. Корнеєв. – К., 2005. – 148 с
2. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ: современная английская медиаречь. М., 2008. 264 с.
3. Медіалінгвістика : Словник термінів і понять / Л.І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю Сизонов / За ред. проф. Л.І. Шевченко. - К. : ВПЦ "Київський університет", 2013. - 240 с.
4. Почепцов Г. Теорія комунікацій / Г. Почепцов. – К. : ВПЦ «Київський університет», 1999. – 308 с.
5. Шевченко Л.І. Медіалінгвістика в сучасній Україні: аналіз ситуації / Л. І. Шевченко // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. - 2013. - Вип. 26. - С. 3-12.
6. Шмелёва Т. В. [Медиалингвистика как медийное речеведение](#) // Медіатекст как полиинтенциональная система: сб. статей / отв.ред. Л. Р. Дускаева, Н. П. Цветова. СПб, 2012. С.56—61.
7. Яцимірська М.Г. Прагматично-комунікативні особливості вербальної комунікації в Інтернеті / М.Г. Яцимірська // Пресознавчі студії : історія, теорія, методологія : [Зб. праць кафедри української преси і

дослідницького центру історії західноукраїнської преси]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – Вип. 8. – С. 245–246.

Допоміжна

1. Баранов А.Н. Лингвистическая экспертиза текста : теория и практика : [Учеб.пособие] / А.Н. Баранов. – М. : Флинта – Наука, 2007. – 592 с.
2. Басова Л.В. Оценочность как прагматическая составляющая публицистических текстов / Л.В. Басова // Язык и стиль современных средств массовой информации : [межвуз. сб. науч. тр. Всерос. конфер., посв. 80-летию проф. Н.С. Валгиной] / Отв. ред. Т.В. Маркелова. – М. : МГУП, 2007. – С. 18-22.
3. Будаев Э. В. Дискурсивное направление в зарубежной медиалингвистике / Э. В. Будаев, А. П. Чудинов // Известия Уральского государственного университета. — 2006. — № 45. — С. 167—175;
4. Засурский Я.Н. СМИ как форма «общественного диалога» / Я.Н. Засурский //Язык современной публицистики : [Сб. ст.] / сост. Г.Я. Солганик. – М. :Наука, Флинта, 2005. – С. 8-19.
5. Костомаров В.Г. Языковой вкус эпохи: Из наблюдений над речевой практикой масс-медиа. – СПб.: «Златоуст». 1999. 320с.
6. Кривоносов А.Д. PR-текст в системе публичных коммуникаций / А.Д.Кривоносов. – СПб. : Петербургское Востоковедение, 2002. – 288 с.
7. Купер И.Р. Гипертекст как форма коммуникации [Ел. ресурс] / И.Р. Купер / Режим доступа – www.nir.ru/sj/sj/sj1-2-00kuper.html.
8. Сметанина С.И. Медиа-текст в системе культуры : динамические процессы в языке и стиле журналистики конца XX века / С.И. Сметанина. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2002. – 384 с.
9. Язык СМИ и политика / Под ред. Г.Я. Солганик. – М. : Изд-во Моск. ун-та ; Фак-т журнал. МГУ им. М.В. Ломоносова, 2012. – 952 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/>
2. <http://ffl.msu.ru/publications/medialingvistika.pdf>
3. <http://gendocs.ru>
4. <http://liber.onu.edu.ua/opacunicode/index.php?...notices...>
5. <http://evartist.narod.ru/text12/03.htm>
6. <http://ModernLib.ru>
7. <http://genhis.philol.msu.ru>
8. <http://journ.msu.ru>
9. <http://mediascope.ru>
10. <http://livelib.ru/uchebnikfree.com/uchebniki-jurnalistika/zanyat>